

A Régiók Bizottsága véleménye – A XXI. századi kompetenciák fejlesztése – Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje

(2009/C 76/12)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy a nemzeti kereteken túlmutató intézkedések legfontosabb célja az európai hozzáadott érték megteremtése kell, hogy legyen. Az RB éppen ezért csatlakozik az Európai Bizottság azon követeléséhez, mely szerint jobban ki kell használni a közös értékeken alapuló, nagyszámú innovatív és kiváló eljárást felmutató európai iskolarendszerek sokszínűségét,
- emlékeztet arra, hogy továbbra is figyelemmel kell lenni a decentralizációs folyamat állására az egyes tagállamokban. Számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok illetékesek az iskolákkal kapcsolatos ügyekben, éppen ezért fontos a valamennyi szintre kiterjedő, jó politikai és adminisztratív együttműködés. Az iskolákkal kapcsolatos ügyekben akkor lehet a leginkább javulást elérni, ha a helyi és regionális önkormányzatok aktív partnerek ebben, és felelősséget vállalnak az oktatásügy fejlesztéséért,
- nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a képzettséget nemcsak az iskolában szerezzük meg, hanem az iskola-előkészítő intézményekben, illetve az iskolán kívüli mindennapi élet során, például a családban, a kortárs csoportban végzett szabadidős tevékenységek során, illetve a médiák által is. Az iskolai képzésért felelős személyeknek arra kellene törekedniük, hogy a rájuk bízott fiatalokat életkörülményeik teljességében lássák, és ennek következtében megfontolásaik során lehetőség szerint figyelembe vegyék az iskolán kívüli tanulási folyamatokat és az ebből következő hozzáállást az iskolai képzéshez,
- az RB megállapítja, hogy az iskola előtti oktatási kínálatot Európa-szerte nagyrészt a helyi és regionális önkormányzatok finanszírozzák, és erejükhöz mérten már régóta fejlesztik és javítják azt. Sok projekt azonban csak európai programok eszközei segítségével indulhatott be, illetve indulhat be jelenleg, így például a kora gyermekkori kétnyelvűség fejlesztése – főként a határ menti régiókban. Az RB úgy véli, hogy ilyen esetekben az Európai Unió támogatási intézkedéseinek nagyobb folytonosságot kellene biztosítaniuk, annak megakadályozására, hogy évek múltán jó projekteket kelljen leállítani az anyagi eszközök hiánya miatt, és így veszendőbe menjen az ezek által szerzett tapasztalati tudás. E projektek folytatásához az EU pénzügyi támogatását kell előirányozni,
- ebből a szempontból az új Comenius Regio programtól nagyobb döntési teret remél a helyi és regionális önkormányzatok számára, amennyiben azok új prioritásokat kívánnak meghatározni a projektek támogatása során,
- az RB támogatását ajánlja fel az Európai Bizottságnak az általa javasolt együttműködés során. Még egyszer hangsúlyozza, hogy az együttműködésnek elsősorban a közvetlen tapasztalatcserében kell megnyilvánulnia a tagállamok és a régiók képzési politika szempontjából felelős intézményei között.

Előadó: Helma KUHN-THEIS (DE/EPP), a saarlandi tartományi közgyűlés tagja

Referenciaszöveg:

A XXI. századi kompetenciák fejlesztése – Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje

COM(2008) 425 végleges.

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí az Európai Bizottság „A XXI. századi kompetenciák fejlesztése: Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje” című közleményét, mely az európai iskolarendszerek előtt álló legfontosabb kihívásokat fogalmazza meg. Az RB messzemenően egyetért az Európai Bizottságnak a problémákról és azokból levont tanulságokról szóló elemzésével. Különösen az Európai Bizottság arra vonatkozó felfogásával ért teljes mértékben egyet, mely szerint a fiatalságba történő befektetésnek – főként az oktatás területén – elsőbbséget kell élvezniük;

2. ebben az összefüggésben hasznos segítségnek tartotta volna, ha az Európai Bizottság megkísérelte volna felmérni, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára milyen nagyságrendű pénzügyi kötelezettségvállalással járna javaslatainak megvalósítása;

3. úgy véli ugyanis, hogy az Európai Bizottság által észlelt problémák megoldása sok helyen nem csupán a tagállamok, hanem a helyi és regionális önkormányzatok erőfeszítéseinek is központi tényezője. Ebből kifolyólag az RB sajnálatosnak tartja, hogy az Európai Bizottság megfontolásai során nem tér ki arra a – többek között pénzügyi – hozzájárulásra, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok – az oktatási ágazatban meglévő sokrétű hatáskörük, valamint a helyi és a regionális helyzet alapos ismerete révén – a felmerült kérdések megoldása során már jelenleg is tesznek, és a jövőben is tenni fognak;

4. másrészt viszont úgy látja, hogy további cselekvésre van szükség, hiszen az oktatás kulcsszerepet játszik az európai gazdasági növekedésben és jólétben, és az iskolai képzés kiemelt jelentőségű az élethosszig tartó tanulásban. Emiatt alapvetően támogatja az európai iskolaügyi együttműködés megerősítésére irányuló javaslatot;

5. egyúttal hangsúlyozza, hogy a nemzeti kereteken túlmutató intézkedések legfontosabb célja az európai hozzáadott érték megteremtése kell, hogy legyen. Az RB éppen ezért csatlakozik az Európai Bizottság azon követeléséhez, mely szerint jobban ki kell használni a közös értékeken alapuló, nagyszámú innovatív és kiváló eljárást felmutató európai iskolarendszerek sokszínűségét. Ez főként arra az Európai Bizottság által képviselt megközelítésre vonatkozik, melynek alapján helyi, regionális és nemzeti szinten a bevált eljárásokról szóló eszmecsere megkönnyítése által támogatni kellene az oktatási rendszerek kidolgozásáért és tartalmáért felelős hatóságokat;

6. emlékeztet arra, hogy továbbra is figyelemmel kell lenni a decentralizációs folyamat állására az egyes tagállamokban. Számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok illetékesek az iskolákkal kapcsolatos ügyekben, éppen ezért fontos a valamennyi szintre kiterjedő, jó politikai és adminisztratív együttműködés, csakúgy mint a közös politikák kidolgozása. Az

iskolákkal kapcsolatos ügyekben akkor lehet a leginkább javulást elérni, ha a helyi és regionális önkormányzatok aktív partnerek ebben, és saját területükön belül felelősséget vállalnak az oktatásügy fejlesztéséért.

7. véleménye szerint az, hogy a közlemény az iskolák területén való európai szintű együttműködésre szorítkozik, legitím és járható megközelítés. Emellett azonban nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a képzettséget nemcsak az iskolában szerezzük meg, hanem az iskola-előkészítő intézményekben, illetve az iskolán kívüli mindennapi élet során, például a családban, a kortárs csoportban végzett szabadidős tevékenységek során, digitális környezetben, illetve a médiák által is. Az oktatásért, illetve az ifjúságpolitikáért felelős személyeknek arra kellene törekedniük, hogy a rájuk bízott fiatalokat életkörülményeik teljességében lássák, és ennek következtében megfontolásaik során lehetőség szerint figyelembe vegyék az iskolán kívüli tanulási folyamatokat és azt a befolyást, amelyet azok az iskolai oktatásra, valamint az informális oktatásra kifejtenek;

A „Kompetenciákra történő összpontosítás” témával kapcsolatban (2. fejezet)

8. a Régiók Bizottsága kiemeli az Európai Bizottság arra vonatkozó észrevételét, hogy a kompetenciák elsajátítása igen nagymértékben maguktól a tanulóktól függ „tanulási céljaik kritikus mérlegelése, önfegyelmel történő tanulás, önállóan vagy másokkal együtt folytatott munka, szükség esetén információ és támogatás kérése által és az információs és kommunikációs technológiák használatára adódó összes lehetőség” megragadása által (lásd a 2.3. pontot). Egy olyan társadalomban, amelyben egyre fontosabb az élethosszig tartó tanulásra való képesség, különösen lényeges a „tanulni tanulás” és az önálló tanulás, amelyeket, mint kulcsfontosságú képességeket, ösztönözni kell;

9. az RB éppen ezért fontosnak tartja, hogy az iskolák következetes oktatási koncepcióval rendelkezzenek annak érdekében, hogy a diákok megértsék, hogyan épül fel a nekik nyújtott oktatás, és mit várnak el tőlük. A gyermekek és a fiatalok tanulását pozitív elvárások, elsajátítás, ösztönzés és orientáció kell, hogy jellemezze;

10. egyetért azzal a felfogással, mely szerint a tantervi reformoknak egy teljes körű és kompetenciacentrikus megközelítésből kell kiindulniuk, amely „teljes mértékben és aktívan bevonja a tanárokat, tanulókat és a szülőket, valamint más szereplőket” (2.5. pont). Ennek során magas elvárásokat kell támasztani az iskolarendszerrel szemben, tudatában kell azonban lenni annak, hogy bár az iskola hatása nagy, nagymértékben függ a társadalmi keretfeltételektől is. Ennek bemutatására álljon itt két példa: az iskola erőfeszítései gyümölcsözőbbek, ha a családban és az iskola-előkészítő intézményekben már

lefektették a tanuláshoz való pozitív hozzáállás alapjait. A tanulmányok vége felé a gazdaságból, illetve a munkaerőpiacról érkező jelzések szintén fontosak a fiatalok tanulási motivációja szempontjából. Az iskolák a maguk részéről egy új állampolgári kultúra ösztönzői lehetnek, például a következők révén:

- olyan helyi oktatási hálózat létrehozása, amely a szubszidiaritás elve alapján elismeri a formális és informális oktatási intézmények hozzájárulását,
- a helyi közösségek kultúrkincseinek, hagyományainak, valamint tudományos és gazdasági örökségének figyelembevétele,
- olyan tanterv, amelynek keretében az oktatási munkából a családok is részt vállalnak, az egyes feladatok és különbségek tiszteletben tartása mellett, ugyanakkor a két fél kötelezettségeinek meghatározása révén is;

11. az Európai Bizottsággal egyetértésben az olvasási kompetencia fejlesztését az iskola központi feladatának tartja. Néhány, az Európai Bizottság által említett fejlesztési stratégia – főként az iskolákkal kapcsolatban – jellemzően a területi önkormányzatok hatáskörébe tartozik, például a családok nyelvi kompetenciájának fejlesztése, vagy az olvasási infrastruktúra javítása. A matematikához, informatikához, természettudományokhoz és technikához való pozitív hozzáállás szempontjából is fontos tényező az iskolák, médiotékák és szabadidős intézmények felszerelése, amelyet általában a területi önkormányzatok finanszíroznak;

12. az írás- és olvasáskészség megszerzése mellett kiemeli az IKT alkalmazásával kapcsolatos készségek („eLiteracy”) iskolai fejlesztésének jelentőségét. Ennek segítségével a gyermekek és fiatalok a lehető legjobban felkészülnek az önálló életre, és képessé válnak olyan modern információs technológiák elsajátítására, amelyek további hozzáadott értékkel gazdagítják személyes fejlődésüket és a társadalom egészének fejlődését;

13. osztja az Európai Bizottságnak az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő tanulási megközelítések, valamint az értékelés során érvényesülő szándék jelentőségével kapcsolatos felfogását. Az értékelés formatív, vagyis jövőorientált kell, hogy legyen, azzal a céllal, hogy hatékonyabbá tegye és jobban a személyre szabja a további tanulást. Az értékelések azonban gyakran összegzők, vagyis lezáró jellegűek, és a diákok minősítésére használják azokat. Ebben a tekintetben az RB még jelentős javulást tart szükségesnek a tanárok képzése és továbbképzése területén, amelyhez az új ismereteket elterjesztő európai programok is hozzájárulhatnak, főként, ha ezek a (tovább)képzés folyamán jutnak el a tanárokhoz;

14. nem tartja szerencsésnek az összefoglalás harmadik pontjában szereplő megfogalmazást, mely szerint szükséges „a kompetenciák fejlesztésére átfogó megközelítés alkalmazása, amely magában foglalja a tanterveket, az oktatási segédanyagokat, a személyre szabott oktatást és az értékelési módszereket”, mivel az nem pontosítja, hogy itt nem egy Európa-szerte összehangolt megközelítésről van szó, hanem ösztönzésről a tagállamok, illetve az ottani oktatásügyi felelősök számára;

15. a vállalkozói magatartásra való nevelést és a vállalkozói szellem fejlesztését szoros összefüggésben látja a fentebb már említett elvvel, mely szerint általánosságban az önálló egyéni ségek kialakulását kell elősegíteni, akik készek arra, hogy maguktól is kezdeményezően lépjenek fel – és nemcsak a gazdaság, hanem a polgári szerepvállalás területén is, felelősséget vállalva a közösségért. Az iskolának tehát magas szintű tanulási lehetőségeket kell kidolgoznia minden tanuló számára (3. fejezet), egy olyan kognitív, kulturális és szociális oktatási közösség szerepét vállalva magára, amely nemcsak a tudás oktatását, hanem az állampolgári tudatra nevelést is ösztönzi. Ebben a tekintetben egyébként fontos a helyi és a regionális gazdasággal való szoros együttműködés is;

A „Magas színvonalú tanulási lehetőségek minden tanuló számára” témával kapcsolatban (3. fejezet)

16. az RB feltétel nélkül egyetért az Európai Bizottságnak a jobb iskola előtti oktatási kínálat melletti érvelésével. Kifejezetten egyetért azzal a kijelentéssel, mely szerint „az iskola-előkészítő oktatásban való részvétel növelése és az oktatáshoz való szélesebb körű hozzáférhetőség (...) segíthet abban, hogy mindenki számára jobb lehetőségek álljanak rendelkezésre, valamint hogy a lisszaboni célok megvalósuljanak”. Az iskola-előkészítő intézmények alapozzák meg a későbbi, az egész iskoláskorra kiterjedő tanulási sikereket. Ez nem csak a hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó gyermekekre vonatkozik, a jó iskola-előkészítő képzés mindenki számára hasznos. Az iskola-előkészítő intézmények látogatása jelenti az első alkalmat a gyermekeknek való tudásátadásra, amennyiben a legkorábbi gyermekkortól kezdve olyan szociálpedagógiai intézkedések társulnak hozzá, amelyek alapot teremtenek a pozitív szocializációhoz és a feladatok vállalásához való pozitív hozzáálláshoz, a tanuláshoz és a családok saját gyermekeik oktatásában való részvételéhez. Az iskola-előkészítő intézményekben gyakran alkalmazott innovatív pedagógiai módszerek – megfelelő változtatások mellett – a későbbi oktatási szinteken is sikerrel alkalmazhatók. A Régiók Bizottsága mindazonáltal előrelátóan utal arra, hogy még az iskola-előkészítő fázis optimális kialakítása sem mentesíti a későbbi képzésben részt vevő tanárokat azon felelősségük alól, hogy a tanulóknál ébren kell tartaniuk és tovább kell fejleszteniük a felfedezés örömet, illetve a tanulási kedvet;

17. az RB megállapítja, hogy az iskola előtti oktatási kínálatot Európa-szerte nagyrészt a helyi és regionális önkormányzatok finanszírozzák, és erejükhez mérten már régóta fejlesztik és javítják azt. Sok projekt azonban csak európai programok eszközei segítségével indulhatott be, illetve indulhat be jelenleg, így például a kora gyermekkori kétnyelvűség fejlesztése – főként a határ menti régiókban. Az RB úgy véli, hogy ilyen esetekben az Európai Unió támogatási intézkedéseinek nagyobb folytonosságát kellene biztosítaniuk, annak megakadályozására, hogy évek múltán jó projekteket kelljen leállítani az anyagi eszközök hiánya miatt, és így veszendőbe menjen az ezek által szerzett tapasztalati tudás. E projektek folytatásához az EU pénzügyi támogatását kell előíranyozni;

18. ebből a szempontból az új Comenius Regio programtól nagyobb döntési teret remél a helyi és regionális önkormányzatok számára, amennyiben azok új prioritásokat kívánnak meghatározni a projektek támogatása során;

19. támogatja az Európai Bizottság nagyobb igazságosságra irányuló követelését az oktatási rendszerben, azonban nem ért egyet az egyes tagállamokban alkalmazott eltérő megoldásokkal kapcsolatos, részben túl kevésbé differenciáló állításokkal. Vonatkozik ez például arra a kérdésre, hogy a gyermekeket előbb vagy később osszák szét az eltérő típusú végzettséget biztosító iskolákba. A 2007-es McKinsey-féle ⁽¹⁾ tanulmányból kiderül, hogy a tanulási sikerek szempontjából sokkal fontosabb az oktatás struktúrája, mint az iskolarendszer felépítése. Ahogyan azt az Európai Bizottság közleményében máshol (például a 4. fejezetben) is helyesen említi, a tanárképzés színvonalán kellene dolgoznunk;

20. fontosnak tartja, hogy valamennyi tagállam még nagyobb esélyegyenlőségre törekedjen az iskolarendszerhez való hozzáférésnél. A cél az, hogy mindenki számára lehetővé váljon a hozzáférés a magas minőségű iskolai képzéshez, és hogy a tanulási sikerekben ne legyen meghatározó szerepe a szociális és gazdasági egyenlőtlenségeknek;

21. tudatában van annak, hogy a bevándorló családokból származó tanulóknak az esetek nagy részében nagyon összetett problémákkal kell szembenéznük, és ezért különös figyelmet igényelnek. Ebben az összefüggésben üdvözlő, hogy az Európai Bizottság zöld könyvet ⁽²⁾ terjesztett elő a témában, amellyel a Régiók Bizottsága külön véleményben foglalkozik majd. Ebben a tekintetben támogatni kell az iskoláknak a külföldi gyermekek, fiatalok és családjaik integrációjára irányuló erőfeszítéseit, méghozzá a kultúrák közötti nevelés olyan formáinak felkínálásával, amelyek minden személynek figyelmet szentelnek, és tiszteletben tartják a különbségeket. A nyelv és kultúra közötti alapvető kapcsolat megértése rávilágít a nyelvtanulás rendkívüli jelentőségére, ideértve a befogadó ország írott és beszélt nyelvének ismeretét, ami a kommunikáció és a kapcsolatteremtés eszközét jelenti, illetve a származási ország nyelvének ápolását, ami az identitás elismeréséről és a sokféleség tiszteletben tartásának és nagyrabecsülésének jeléül szolgál.

22. az iskola lényeges feladatának tartja a hátrányos helyzetű tanulók támogatását, önbizalmuk erősítését, fejlődésük elismerését, illetve az egyéni adottságaiknak és igényeiknek lehető legjobban megfelelő, sikerhez vezető utak felmutatását számukra. Nem szabad azonban elfeledkeznünk arról, hogy a jó adottságú, valamely területen különleges fogékonysággal és tehetséggel rendelkező tanulóknak ugyanúgy szükségük van arra, hogy ösztönözzék, fejlesszék, illetve kihívások elé állítsák őket; az igazságos iskolarendszerhez ez is hozzátartozik. A legfontosabb és legnehezebb pedagógiai feladatok közé tartozik az, hogy a tanulók egyéni fejlesztését úgy oldjuk meg, hogy az ne csökkentse a társadalmi szolidaritást. Meg kell őrizni az egyén felelősségérzetét az egész iránt;

23. az iskolai és az iskolán kívüli intézkedések fontosságának fokozott elismerését kéri a lemorzsolódás csökkentése érdekében. Ennek során a helyi és regionális önkormányzatoknak szintén nagy felelőssége van, és jelentős eszközöket használnak fel e téren. Ebben az összefüggésben a Régiók Bizottsága jelentős segítségnek tartja az európai strukturális alapok forrásainak rendelkezésre bocsátását, azonban üdvözlőné, ha a területi

önkormányzatok további, lehetőleg nem bürokratikus hozzáfé-
rési utakat nyitnának az európai támogatási alapokhoz;

24. a „még egy esélyt nyújtó” iskolákkal összefüggésben emlékeztet a másodlagos képzési út fontosságára, nemcsak a fiatalok számára, hanem a teljes életút folyamán. Minden felnőtt számára rendelkezésre kell, hogy álljanak további fejlődési lehetőségek, de természetesen főként azok számára fontos ez, akik gyermekkorukban vagy fiatalkorukban sok lehetőséget elmulasztottak;

25. nem tartja megfelelőnek azokat az általános elveket, amelyek meghatározzák, hogy a különleges oktatási igényű tanulók számára milyen képzési kínálatot kell biztosítani. Egyrészt az ilyen gyermekek egyéni igényei igen eltérőek, másrészt a különleges oktatási igényűek fejlesztésének rendszere nagy mértékben eltér az egyes tagállamokban. A pedagógiai tevékenység általános célja kell, hogy legyen a megfelelő időben történő és rugalmas segítségnyújtás a tanulási és alkalmazkodási problémákkal küzdő fiataloknak, függetlenül attól az iskolatípustól, amelybe járnak. Nem helyénvaló tehát, ha a különleges oktatási igényűek fejlesztésének értékelését az általuk látogatott iskolatípus kérdéseire redukáljuk. Számos tanulónak csak a speciális fejlesztő iskolák teszik lehetővé a képzéshez való hozzáférést. Azonban az esetlegesen különleges oktatási igényű gyerekek számára igen fontos, hogy – a támogatómechanizmusok elindítása érdekében – ezt az igényt már az iskola megkezdése előtt mihamarabb felmérjék és felismerjék. Ez az érintett gyerekek és családjuk számára lényegesen megkönnyíti az iskolába való átmenetet;

26. hangsúlyozza az iskolák fejlesztésének jelentőségét a különböző képzési rendszerekben bevezetett reformok fenntarthatósága szempontjából. Ennek során meg kellene vizsgálni a szakfelügyelet szerepét is – amely abban állna, hogy ösztönözze és támogassa az iskolai rugalmasságot és innovációt. Ennek megfelelően az RB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy kezelje elővigyázatosan azokat a koordinációt és koherenciát célzó intézkedéseket, amelyek ha a szabványosítás eszközévé válnának, gátolnák az iskolák szintjén az innováció és a vállalkozói szellem általános célkitűzéseit. Az RB úgy véli, hogy az iskolafejlesztés olyan téma, amely esetében nemcsak a tagállamok, és de a helyi és regionális önkormányzatok, valamint maguk az iskolák is részesedhetnek a tapasztalatcsere előnyeiből, és elismeri, hogy az uniós programok, különösen a Comenius és a régebbi ARION ennek során igen hasznosnak bizonyultak, illetve bizonyulnak;

27. megerősíti a Tanács abbéli véleményét ⁽³⁾, hogy az iskoláknak tanulóközösségekké kell válniuk, amelyek magukat értékelik és új célokat tűznek maguk elé amellett, hogy – lehetőség szerint a tagállamok alkotmányának rendelkezései alapján – belefolyanak a helyi vagy regionális önkormányzatok oktatáspolitikájába, és részt vesznek annak kidolgozásában. Ez magában foglalja a tanároknak a folyamatos továbbképzés és szakmai fejlődés céljából nyújtott kínálat megerősítését is. Ebben az összefüggésben az RB üdvözlő, ha az iskolák és a tanárok jó kapcsolatokat tartanak fenn közvetlen környezetük közösségével. Véleménye szerint a regionális és a helyi szint döntő jelentőséggel bír az iskolák pozitív fejlődése szempontjából;

⁽¹⁾ Michael Barber, Mona Mourshed: „How the world's best-performing school systems come out on top” (Hogyan jutottak az élre a világ leghatékonyabb iskolarendszerei), McKinsey & Company, 2007. szeptember.

⁽²⁾ COM(2008) 423.

⁽³⁾ HL C 300., 2007.12.12., 7. o.

A „Tanárok és iskolai személyzet” témával kapcsolatban (4. fejezet)

28. a Régiók Bizottsága egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a tanároknak a lisszaboni célkitűzések elérése szempontjából nagy szerepe van. Elsőrendű fontosságúnak tartja a mind pedagógiai, mind szakmai szempontból jó minőségű elsődleges képzést, amelynek szerves része a gyakorlat;

29. a tanárok nagyobb mobilitásáért száll síkra a képzés, illetve a továbbképzés területén. Azoktól a tanároktól, akik saját tapasztalatokat szereztek más európai államokban, elvárható, hogy diákjaiknak szemléletes formában tudják közvetíteni az európai hagyományok és kultúrák sokszínűségét, de a közös értékek elismerését is;

30. további szempontokra hívja fel a figyelmet, amelyeket a tanárok képzése és továbbképzése során figyelembe kell venni. Ilyen például a tanulási szokások megváltozása az Internet használata és az ehhez kapcsolódó újítások révén; ennek következtében változtatni kell a tanárokról kialakult, illetve az általuk önmagukról kialakított képen. A rugalmasság elengedhetetlen: a tanároknak idejében fel kell ismerniük az oktatási trendeket és foglalkozniuk kell az oktatási ágazatban bekövetkező változásokkal. A tanároknak, a szociális és ifjúsági munkásoknak és a számos más, a pedagógia területén dolgozó szakembernek együtt kell működnie és meg kell próbálnia megérteni a másik szakmai világát. A képzés és továbbképzés terén a csapatmunka központi téma kell, hogy legyen. Szintén fontos a hálózatok kialakítása és a más iskolákban dolgozó kollégákkal való együttműködés;

31. azt javasolja, hogy foglalkozzunk más kiegészítő, esetlegesen félig szakmai tevékenységek szerepével is. Így például bizonyos régiókban kialakították a tanulási segítő (*Learning Coach*) feladatkörét, hogy ily módon figyelembe lehessen venni bizonyos tanulók egyéni igényeit. Ezen a területen lehetséges, hogy vannak követendő modellek más iskolarendszerek számára;

32. az Európai Bizottság jobb felvételi eljárásokra vonatkozó javaslatát figyelemre méltó kérdésnek tartja. Az Európai Bizottság által a 4.4. pontban említett, a megfelelően képzett jelentkezők célzott felvételére vonatkozó eljárást, illetve folya-

matos nyomon követésüket képzésük és szakmájuk gyakorlása során az RB jó megközelítésnek tartja;

33. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az iskola vezetésével megbízott személlyel kapcsolatos elvárások rendkívüli mértékben növekedtek. A helyi és regionális önkormányzatok ezt felismerték, és annak érdekében, hogy kompetens személyeket nyerjenek meg a feladatra, azon fáradoznak, hogy az iskolákat az iskolavezetőség számára is vonzó munkahellyé tegyék;

34. fontosnak tartja, hogy a további együttműködés során általános vitára kerüljön sor az iskolák vezetőinek szerepéről, feladatairól és szükséges kompetenciáiról. Ennek kapcsán lényeges az iskolavezetők alkalmazásának bevált gyakorlatáról szóló tapasztalatcsere is;

Az Európai Bizottság javaslatának összefoglalásával kapcsolatban (5. fejezet)

35. az RB támogatását ajánlja fel az Európai Bizottságnak az általa javasolt együttműködés során. Még egyszer hangsúlyozza, hogy az együttműködésnek elsősorban a közvetlen tapasztalatcsereben kell megnyilvánulnia a tagállamok képzési politika szempontjából felelős intézményei között. Az RB ennek során valóban elsőrendűen fontosnak tartja az Európai Bizottság által az összefoglalásban javasolt, az írási és olvasási készség javítására, az iskola-előkészítő oktatással való nagyobb ellátottságra és a tanárképzés erősítésére való összpontosítást. A településeken és régiókban bevált gyakorlatok továbbadási és kipróbálási lehetőségei EU-s eszközökből történő bővítésének és megkönnyítésének támogatása mellett száll síkra, folyamatosan szem előtt tartva azt az alapelvet, mely szerint a modellek egyik régióból a másikba való átvételét az eltérő kulturális és szociális háttér miatt mindig nagyon gondosan kell végezni, és annak minden esetben tudatos döntés alapján, és a helyi szintű felelősök beleegyezése mellett szabad csak megtörténnie;

36. a Régiók Bizottsága köszönetet mond az Európai Bizottságnak a közleményében ismertetett ösztönző elgondolásokért, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a további vita során vegye figyelembe a fentiekben szereplő észrevételeket.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE